

V Bruseli 11. júna 2026
(OR. en)

7468/26

Medziinštitucionálne spisy:
2025/0234(NLE)
2025/0237(COD)
2025/0241(COD)

AGRI 199
AGRIFIN 81
FIN 433
CADREFIN 246
CODEC 1035
ENV 579
FORETS 85

POZNÁMKA

Od: Generálny sekretariát Rady
Komu: Delegácie

Predmet: Spoločná poľnohospodárska politika po roku 2027: flexibilita, subsidiarita
a spoločné ciele EÚ
– *diskusia o smerovaní*

V prílohe k tejto poznámke sa nachádza podkladový dokument predsedníctva a usmerňujúce otázky na zasadnutie Rady (poľnohospodárstvo a rybnárstvo), ktoré sa uskutoční 22. – 23. júna 2026.

O reforme SPP po roku 2027 sa rokuje v kontexte veľkých hospodárskych, environmentálnych a geopolitických výziev pre európske poľnohospodárstvo. Poľnohospodári čelia nárastu volatility trhu, rizík súvisiacich s klímou a tlaku na príjmy. Európske poľnohospodárstvo musí zároveň zostať konkurencieschopné, pričom musí prispievať k cieľom v oblasti životného prostredia, klímy a potravinovej bezpečnosti a zachovať si odolnosť voči budúcim zmenám prostredníctvom začleňovania nových technológií, inovácií a vykonávania stratégií vedúcich ku generačnej obnove. Členské štáty si uvedomujú tieto výzvy a potrebu zabezpečiť SPP po roku 2027, ktorá bude vhodná na daný účel, a opakovane zdôrazňujú, že je potrebná jednoduchšia, flexibilnejšia a primeranejšia SPP, ktorá bude lepšie prispôsobená vnútroštátnym a regionálnym podmienkam.

Návrhy týkajúce sa SPP po roku 2027 a spoločnej organizácie trhov (SOT) sú založené na zásade, že SPP by mala zostať spoločnou politikou Únie, pričom by sa mali posilniť povinnosti a adresnosť zodpovednosti členských štátov za to, ako dosahujú spoločné ciele. V návrhoch sa podpora SPP začleňuje do plánov národného a regionálneho partnerstva (NRPP) s cieľom zvýšiť flexibilitu a umožniť členským štátom navrhovať intervencie, ktoré odrážajú ich osobitné potreby, pričom sa v prípade potreby zachová riadenie a koordinácia na úrovni Únie.

V tejto súvislosti sa predsedníctvo snažilo premietnuť politickú požiadavku na väčšiu flexibilitu, subsidiaritu a zjednodušenie do konkrétnych zmien návrhov týkajúcich sa spoločnej poľnohospodárskej politiky aj spoločnej organizácie trhov. Práca predsedníctva na budúcom rámci SPP aj na nariadení o SOT sa riadila rovnakým politickým cieľom: vybudovať spravodlivé, konkurencieschopné, odolné a nadčasové odvetvie poľnohospodárstva a zároveň zachovať spoločnú povahu SPP a integritu vnútorného trhu.

Tento prístup sa odráža v práci na národných odporúčaníach SPP, ktoré zostávajú nezáväzné a ich cieľom je pomôcť členským štátom riešiť kľúčové výzvy v poľnohospodárstve a vo vidieckych oblastiach v záujme dosiahnutia špecifických cieľov relevantných pre SPP.

Kľúčovým prvkom tejto práce je presun ustanovení špecifických pre SPP zo širšieho rámca NRPP do návrhov o SPP a SOT s cieľom posilniť koherentnosť, zrozumiteľnosť a prevádzkovú jasnosť právnej štruktúry SPP po roku 2027. Zatiaľ čo sa budúca SPP bude vykonávať v rámci širšej štruktúry NRPP, predsedníctvo sa usiluje zabezpečiť, aby sa ustanovenia, ktoré sú špecifické pre návrhy o SPP a SOT a sú potrebné na ich riadne fungovanie, zohľadnili v týchto návrhoch. Touto prácou sa zabezpečuje, aby sa flexibilita poskytnutá členským štátom, napríklad pri vymedzovaní určitých prvkov, zameraní podpory a navrhovaní intervencií podľa vnútroštátnych a regionálnych podmienok, vykonávala v jasnom rámci SPP a SOT a zostala v súlade s novým integrovaným modelom vykonávania.

Pokiaľ ide o vymedzenie pojmu „poľnohospodár“, cieľom predsedníctva bolo zachovať kontinuitu a právnu istotu a zároveň sa vyhnúť príliš prísnemu vymedzeniu zo strany Únie, ktoré by neodrážalo rozmanitosť poľnohospodárskych modelov v jednotlivých členských štátoch.

Na žiadosť členských štátov sa viacero povinných intervencií a opatrení stalo nepovinnými, pričom členské štáty majú naďalej možnosť určiť, ktoré z týchto možností a akým spôsobom môžu najlepšie prispieť k dosiahnutiu spoločných európskych cieľov. Tieto zmeny boli zavedené so zreteľom na cieľ, ktorým je zachovať úroveň politických ambícií. V niektorých prípadoch bola zmena povinných akcií na nepovinné sprevádzaná dodatočnými ustanoveniami, ktoré ďalej posilňujú ambície nariadenia, ale spôsobom, ktorý poskytuje potrebnú flexibilitu na zohľadnenie osobitných potrieb a okolností členských štátov.

Zmeny navrhnuté predsedníctvom sa tiež zameriavajú na posilnenie subsidiarity a flexibility, pokiaľ ide o podporu príjmu, a to tým, že sa umožní, aby sa podpora príjmu na plochu zamerala na poľnohospodárov, ktorí ju najviac potrebujú, čo určia členské štáty, a zároveň sa zabezpečí povinná vyššia podpora príjmu pre mladých poľnohospodárov, čím sa posilní podpora generačnej obnovy.

Generačná obnova sa riešila aj prostredníctvom navrhovaných zmien týkajúcich sa podpory pre poľnohospodárov, ktorí dosiahnu vek odchodu do dôchodku. Predsedníctvo namiesto uplatňovania vylučovacieho prístupu skúmalo alternatívu, ktorá zahŕňa možnosti nástupníctva v poľnohospodárskych podnikoch. Cieľom navrhovaného znenia je podporiť prístup k pôde a prevádzanie riadenia poľnohospodárskych podnikov a zároveň rešpektovať rozmanitosť vnútroštátnych dôchodkových systémov, štruktúr poľnohospodárskych podnikov a podmienok nástupníctva.

Rovnaká logika sa uplatňuje aj v otázke zodpovedného hospodárenia. V práci predsedníctva sa zachováva spoločný základ, pokiaľ ide o povinné požiadavky týkajúce sa hospodárenia a ochranné postupy, ale členským štátom sa poskytuje flexibilita pri vymedzovaní ochranných postupov na vnútroštátnej alebo regionálnej úrovni s ohľadom na geografické a klimatické špecifiká a špecifiká výroby. V znení sa takisto stanovuje flexibilita prostredníctvom výnimiek a zavádza sa prístup proporcionality pre malých poľnohospodárov. Cieľom je zabezpečiť, aby systém zostal dôveryhodný z environmentálneho hľadiska a zároveň bol primeranejší a realizovateľnejší pre poľnohospodárov a správne orgány.

Predsedníctvo sa vo svojej práci snažilo poskytnúť členským štátom väčší priestor pri navrhovaní intervencií podľa ich potrieb, najmä pokiaľ ide o podporu príjmu, agroenvironmentálne opatrenia a opatrenia v oblasti klímy a školský program EÚ. Členským štátom sa tiež poskytla flexibilita, pokiaľ ide o sektory, v ktorých môžu navrhovať sektorové intervencie, ako je nový sektor bielkovinových plodín, ľanu alebo konope. Predsedníctvo vo svojej práci objasnilo, že sektorové intervencie by sa mali zameriavať na diverzifikovaný a vyvážený príspevok k príslušným špecifickým cieľom SPP, čím sa zachová trhovú orientáciu politiky.

Táto rovnováha sa preto odráža aj v práci predsedníctva v oblasti spoločnej organizácie trhov, v ktorej si potreba posilniť konkurencieschopnosť a odolnosť poľnohospodárstva Únie a zaistiť potravinovú bezpečnosť vyžaduje spoločné pravidlá aj cieľnú flexibilitu. V konkrétnych sektoroch sa zmeny zavedené predsedníctvom zameriavajú na integráciu jasnejšieho rámca Únie, pričom sa ponecháva priestor pre vnútroštátne, sektorové alebo územné špecifiká: pokiaľ ide o konope, objasnením pravidiel výroby a uvádzania na trh a súčasným zavedením záruk pre členské štáty v súvislosti s vykonávaním a kontrolami a potvrdením ich schopnosti regulovať aspekty konečného použitia v súlade s právom Únie; pokiaľ ide o bielkovinové plodiny, vytvorením samostatného sektora a prechodných pravidiel uznávania s cieľom podporiť rozvoj bielkovinových hodnotových reťazcov bez toho, aby došlo k narušeniu existujúcich organizácií; a pokiaľ ide o cukor, zachovaním spoločného zmluvného rámca a jeho prispôbením skutočnej situácii v produkcii cukrovej repy aj cukrovej trstiny.

Rovnaký prístup sa uplatňuje i v práci v oblasti dostupnosti dodávok, v rámci ktorej sa predsedníctvo snažilo posilniť koordináciu, pripravenosť a výmenu informácií na úrovni Únie v čase núdzovej situácie alebo vážnych kríz, pričom rešpektovalo zodpovednosť členských štátov za organizáciu vnútroštátnych opatrení, príslušných orgánov a rezerv podľa ich osobitných okolností.

Predsedníctvo sa domnieva, že sa dosiahol významný pokrok pri vytváraní vyváženého prístupu. Pokročilo sa v práci na viacerých politicky dôležitých prvkoch. Cieľom doteraz preskúmaných zmien je reagovať na žiadosti členských štátov týkajúce sa flexibility, subsidiarity a zjednodušenia a zároveň zaistiť, aby SPP zostala spoločnou politikou Únie a aby základné pravidlá špecifické pre SPP zostali koherentné a viditeľné v rámci novej štruktúry NRPP.

Na konsolidáciu práce Rady je však potrebné ďalšie politické usmernenie. Vzhľadom na uvedené sa delegácie vyzývajú, aby odpovedali na túto otázku:

Predsedníctvo sa snažilo nájsť správnu rovnováhu medzi tromi cieľmi: jasnejším a súdržnejším právnym rámcom, väčšou flexibilitou pre členské štáty a zachovaním spoločných cieľov Únie. Myslíte si, že sú tieto ciele v znení predsedníctva dosiahnuté, a ktoré časti je podľa vás potrebné ďalej rozpracovať?
